Białystok - 78. rocznica spalenia Wielkiej Synagogi

Tragiczne wydarzenia miały miejsce 27 czerwca 1941 r.. Niemiecka grupa operacyjna, którą dowodził kapitan Gothar Bürkner, spaliła dzielnicę żydowską w Białymstoku wraz z Wielką Synagogą. Niemcy kazali wszystkim mężczyznom i chłopcom narodowości żydowskiej przyjść do Wielkiej Synagogi. Zamknęli ich wewnątrz i podpalili budynek. Do tych, którzy próbowali oporu, strzelali. Historycy szacują, że zginęło ok. 2-2,5 tysiąca osób.

Białystok pamięta o dramacie białostockiej społeczności żydowskiej i co roku wspomina ofiary „Czarnego piątku". Tegoroczne obchody rocznicy spalenia Wielkiej Synagogi rozpoczęły się w czwartek, 27 czerwca, o godz. 12.00. przy pomniku - kopule Wielkie Synagogi przy ul. Suraskiej.

Wielka Synagoga, która znajdowała się przy ul. Bożniczej (obecnie Suraskiej), została wzniesiona w latach 1909-1913. W okresie międzywojennym była najokazalszą synagogą białostocką i cieszyła się największym prestiżem wśród wszystkich bożnic Białegostoku. Została wybudowana według projektu Samuela J. Rabinowicza. Była świątynią reformowaną, w której kobiety modliły się obok mężczyzn, choć na osobnych galeryjkach. W okresie międzywojennym, podczas świąt i uroczystości państwowych, w synagodze grała orkiestra Gimnazjum Hebrajskiego.

W miejscu, w którym stała synagoga, znajduje się obecnie pomnik w kształcie kopuły zniszczonej bożnicy. Autorami monumentu są Michał Flikier, Maria Dżugała-Sobocińska, Dariusz Sobociński i Stanisław Ostaszewski. Odsłonięcie pomnika nastąpiło w 1995 roku.

źródło: www.bialystok.pl
oprac.ak